

10వ తరగతి - పద్యభాగం - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ద్వితీయభాష

క్ర.సం.	ప్రధానాంశం/ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
1.	మానవత్వ విలువలు	ప్రాచీన పద్యాలు	బమ్మెర పోతన	<ul style="list-style-type: none"> పోతన రాసిన భాగవతంలోని నీతి పద్యాలు. 	వ్యాకరణాంశాలు
2.	సమైక్య జీవనం	ఆత్మకథ	డా॥ ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం	<ul style="list-style-type: none"> “నా జీవన గమనం - కలల సాకారం” అనే పుస్తకంలోని ప్రేరణ కలిగించే సంఘటన. 	<ol style="list-style-type: none"> భాషాభాగాలు, విభక్తి ప్రత్యయాలు - పునశ్చరణ సమాపక, అసమాపక క్రియల- పునశ్చరణ.
3.	ప్రకృతి - చిత్రణ	గేయం	డా॥ వానమామలై వరదాచార్యులు	<ul style="list-style-type: none"> “విప్రలబ్ధి” అనే గేయ సంపటి నుండి వర్షాలకు సంబంధించిన గేయం. ఉదా: ‘వచ్చెను వచ్చెను వర్షాలు...’ గేయం 	<ol style="list-style-type: none"> సామాన్య, సంశ్లిష్ట వాక్యాల పరిచయం
4.	సామాజిక చైతన్యం	కథ	పోల్కంపల్లి శాంతాదేవి	<ul style="list-style-type: none"> వరకట్టు దురాచారానికి వ్యతిరేకంగా ఒక మహిళ తీసుకొన్న సాహసోపేత నిర్ణయాన్ని తెలిపే కథ. “మరణం అంచున మందహాసం” అను కథా సంపుటిలోని కథ “బకాసురుడి విందు కథ”. 	<ol style="list-style-type: none"> పదాలు విడదీయడం, కలిపి రాయడం, కాలాలు-పునశ్చరణ సమాసం, విగ్రహవాక్యం - పరిచయం
5.	నైతిక విలువలు	శతక పద్యాలు	శతక కవులు - బద్దెన, వేమన, మారద వెంకయ్య, కంచర్ల గోపన్న, ఏనుగు లక్ష్మణ కవి, శిరిశినగల్ కృష్ణమాచార్యులు.	<ul style="list-style-type: none"> వేమన, సుమతి, భాస్కర, దాశరథి శతకాలు, సుభాషిత రత్నావళి, గాంధీ తాత శతకాల నుండి 8 పద్యాలు. 	<ol style="list-style-type: none"> కర్త, కర్మ, క్రియల - పునశ్చరణ ద్విగు, ద్వంద్వ సమాసాల - పరిచయం సామాన్య, సంశ్లిష్ట వాక్యాల పునశ్చరణ
6.	జీవకారుణ్యం	అనువాద కథ	పోన్ కున్నం వర్మయ్య	<ul style="list-style-type: none"> “రైతుకు - ఎద్దుకు” ఉండే అనుబంధాన్ని వివరించే కరుణ రసాత్మకమైన కథ. సాహిత్య అకాడమీ వారు ముద్రించిన భారతీయ సాహిత్యం “సమకాలీన కథానికలు” నుండి “మాట్లాడే నాగలి” కథ. 	<ol style="list-style-type: none"> ముందు కవర్ పేజీ లోపల విద్యార్థులకు సూచనలు ఉండాలె. వెనుక కవర్ పేజీ లోపల తెలుగువారిలో జ్ఞానపీఠ పురస్కార గ్రహీతలైన కవి సామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్య నారాయణ, నిరంతర కవి సి. నారాయణ రెడ్డి, డా॥ రావూరి భరద్వాజల గురించి ఉండాలె.
7.	తెలంగాణ దార్శనికత	పద్యం	మామిడిపల్లి సాంబశివ శర్మ	<ul style="list-style-type: none"> తెలంగాణను ఉద్దేశించి 1954లోనే మామిడిపల్లి సాంబశివ శర్మ రాసిన పద్యాల నుండి 5 పద్యాలు. 	
8.	కళాభిరుచి	వ్యాసం	డా॥ సామల సదాశివ	<ul style="list-style-type: none"> ప్రముఖ షెహనాయి విద్వాంసుడు బిస్మిల్లా ఖాన్ గురించి రాసిన వ్యాసం. 	

10వ తరగతి - గద్యభాగం - పాఠాల వివరాలు

తెలుగు - ద్వితీయభాష

క్ర.సం.	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	కవి / రచయిత	సూచిత పాఠ్యాంశాలు	వ్యాకరణాంశాలు/రిమార్కులు
8.	స్ఫూర్తిదాతలు ఉపవాచకం పాఠాలు	వ్యాసాలు	-	<ul style="list-style-type: none"> ప్రముఖ రాజకీయ నాయకుడు పి.వి. నరసింహారావు, తెలంగాణ ఉద్యమ నాయకుడు మఖ్దూం మొహియుద్దీన్, దళిత నాయకుడు అరిగె రామస్వామి, తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకు దిశానిర్దేశం చేసిన మార్గదర్శి కొత్తపల్లి జయశంకర్ల గురించి వ్యాసం. 	<ul style="list-style-type: none"> పాఠాలు పూర్తియైన తరువాత పదాలు - అర్థాలు పట్టిక, పర్యాయ పదాలు, నానార్థాలు, వ్యుత్పత్యర్థాలు, ప్రకృతి - వికృతులు ఉండాలి. పాఠాన్ని బోధనాపీరియడ్ల వారీగా విభజించాలి. ప్రతి విభాగానికీ ఆలోచించి జవాబు చెప్పేలా ప్రశ్నలు పొందుపర్చాలి. ప్రతి పాఠంలో భాషా సామర్థ్యాల ఆధారంగా అభ్యాసాలు ఉండాలి. ప్రతిపాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టు పని ఉండాలి. అట్లాగే ఒక సూక్తి ఉండాలి.
9.	చదువండి - ఆనందించండి చదువండి - తెలుసుకోండి (భాషాభిరుచి, స్ఫూర్తి, చట్టాలు)	వ్యాసాలు, కథలు		<ul style="list-style-type: none"> ధార్మిక విలువలు, మానవత్వపు విలువలు, అబ్దుల్ కలాం చెప్పిన మాటలు మంచితనాన్ని తెలిపే “బంగారు పాప” కథ, బాల్యవివాహ నిషేధ చట్టం, వరకట్న నిషేధ చట్టం, గృహహింస చట్టం, నిర్భయ చట్టం, తెలంగాణ రాష్ట్రం - వివిధ పథకాలు మొదలగు వాటి గురించి చిన్న చిన్న పేరాలు. 	

పాఠ్యపుస్తకంలోని పాఠాలన్నింటినీ పూర్తిచేయడం లక్ష్యం కాదనీ పిల్లవాడితో భాషనుపయోగించే సామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడమే ప్రధాన లక్ష్యమనీ ఉపాధ్యాయులు స్పష్టంగా గ్రహించాలి.
- ప్రొఫెసర్ కృష్ణకుమార్, ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం